

SLJ – Pridevnik

1. Razporedite spodnje besedne zveze v razpredelnico glede na to, ali **lastnostni pridevniki** izraža barvo, velikost ali značilnost.

*modro kolo majhen storž žgoče sonce rdeča brisača velik hrib siv oblak
puhasto perje deroča reka*

barva	velikost	značilnost
modro kolo	majhen storž	žgoče sonce
rdeča barva	velik hrib	puhasto perje
siv oblak		deroča reka

Vprašalnica je KAKŠEN.

2. Iz prvega samostalnika tvori **svojilni pridevnik**.

Primer:

DED + KAPA DEDOVA KAPA

RAVNATELJ + AVTO ravnateljev avto

ANA + COPATI Anini copati

OČE + ČEVLJI očetovi čevlji

TILEN + ŽOGA Tilnova žoga

SOŠOLKA + TORBA sošolkina torba

UČENEC + ZVEZEK učenčev zvezek

Vprašalnica za svojilni pridevnik je: ČIGAV.

3. Besedne zveze obkroži glede na to, ali vrstni pridevniki pomensko določajo napravo ali predmet, jed, rastlino, žival ali jezik.

polarni medved

kranjska klobasa

rdeča paprika

španski jezik

golgalavi jastreb

mehiška tortilija

rdeči javor

tekaške superge

ukrajinski jezik

sobna praprotna

jogurtov sladoled

hrvaški jezik

plinski štedilnik

obmorska sekvoja

afriški bivol

Vprašalnica za vrstni pridevnik je: KATERI .

4. Podčrtaj pridevnike. Pridevnike skupaj s samostalnikom razvrsti v spodnjo tabelo glede na to, ali je pridevnik v besedni zvezi lastnostni, svojilni ali vrstni.

Mlada punca sedi v babičinem naslonjaču in posluša dedovo zgodbo.

Tri ptice sedijo na visokem dimniku stare tovarne. Iz dimnika prihaja gost dim. Majhna ptica opazuje tovarniške delavce in čivkne.

»Ne razumem, zakaj morajo ljudje delati v smrdljivih tovarnah.«

Velika ptica skomigne z rjavimi krili in pripomne.

»To je zato, ker za razliko od divjih živali, ne morajo poskrbeti sami zase in so odvisni en od drugega.«

»Khm khm« zakašlja starejša ptica in pripomne » Strupeni hlapi me dušijo, odletimo raje v tropski gozd.«

lastnostni pridevnik	svojilni pridevnik	vrstni pridevnik
mlada punca	babičin naslonjač	tovarniški delavci
visok dimnik	dedova zgodba	divje živali
stara tovarna		tropski gozd
gost dim		
majhna ptica		
smrdljiva tovarna		
velika ptica		
rjavo krilo		
starejša ptica		
strupeni hlapi		

DRU – Škofja Loka

ŠKOFJA LOKA: Zgodovinski oris

Mesto je prvič omenjeno leta **973**, ko je nemški cesar **Oton II.** daroval loško ozemlje škofu Abrahamu iz mesta Freising na Bavarskem. To ozemlje je bilo današnja **Stara Loka**.

Beseda loka pomeni **travnat svet ob vodi**.

Mesto je dobilo v začetku **14. stoletja** obzidje, skozi katerega je vodilo **pet** vrat.

Škofja Loka velja za najbolj ohranjeno **srednjeveško mesto** v Sloveniji. Staro jedro tvorita zgornji Mestni trg ali **Plac** in Spodnji trg ali **Lontrg**.

Ali veš, zakaj ima Škofja Loka v grbu zamorca s krono? Pojasni.



Škof Abraham je s svojim služabnikom – zamorcem potoval po Poljanski dolini, nakar ju je napadel medved. Zamorec je z lokom ustrelil medveda in rešil življenje gospodarju. V zahvalo je dal škof v mestni grb upodobiti glavo svojega rešitelja.

ŠKOFJA LOKA: Znamenitosti v občini

Crngrob

Kaj veš o freski Sveta Nedelja, ki je na pročelju Crngrobske cerkve?

- Freska je iz **15. stoletja**.
- Vsebuje pridigo o prepovedanih nedeljskih opravilih kmetov in meščanov.
- Upodobljenih je **47 prizorov**.

Homanova hiša

je **meščanski** dvorec, ki je sestavljen iz **treh** poslopij. Po potresu leta 1511 so hišo obnovili in na njej odkrili fresko **srednjeveškega vojščaka in sv. Krištofa**. Sem je zahajal tudi slikar **Ivan Grohar**, ki je tukaj naslikal znamenito **Loko v snegu**. Pred Homanovo hišo stoji **lipa**.

Kamniti ali kapucinski most

je dal sezidati sredi 14. stoletja škof **Leopold**. Ko bi moral ob ježi čez most plačati **mostnino**, je škof pobesnel, splasil konja in padel v reko, kjer sta oba utonila. Most takrat še ni imel ograje, narejen pa je bil iz **rezanega** kamna. Leta 1888 so most obnovili, mu dodali **železno** ograjo in sredi nje postavili kip **sv. Janeza Nepomuka**. Ob mostu so stala **Selška** vrata s stražnim stolpom.

Kašča

je bila najpomembnejše poslopje **zemljiških** gospodov, saj so v njej shranjevali **dajatve tlačanov**. Upravljal jo je poseben škofov uradnik - **kaščar**. Kašča je bila v tistem času del **mestnega obzidja**.

Marijino ali kužno znamenje

je bilo zgrajeno na Mestnem trgu leta **1751** v zahvalo za **odvrnitev od kuge in ognja**. Na trojnem stopničastem podstavku je podnožje osrednjega stebra, na katerem je kip **Marije**.

Stari rotovž

ali nekdanja **mestna** hiša iz 16. stoletja je bila sedež predstavnikov javnega loškega življenja, z mestnim **sodnikom** na čelu. Stavba je pomembna iz **slikarskega** in **arhitekturnega** vidika. Ko so stavbo leta 1972 restavriral, so se na fasadi prikazale baročne **freske**, slike **stebrov**, **cvetic** in drugih detajlov.

Župnijska cerkev

ali **Šentjakobska** cerkev je poznogotska **dvoranska** stavba, zgrajena leta 1471. Razdeljena je v tri **enako visoke ladje** z zvezdastim obokom. Notranjost cerkve so kasneje preuredili tudi po načrtih arhitekta **Jožeta Plečnika**.

Šola

Mestna šola za dečke je bila v bližini cerkve **sv. Jakoba**. O njej pričajo listine že iz leta **1271**. Za deklice pa so imele šolo **klarise** v 14. stoletju.

Katere znamenitosti pa si lahko ogledaš v Puštalu?

Nacetovo hišo, Hudičevo brv, Puštalski grad.